

POŽIADAVKY ZAMESTNÁVATEĽOV NA ABSOLVENTOV TECHNICKÝCH ŠKÔL

REQUIREMENTS OF EMPLOYES FOR GRADUATES TECHNICAL SCHOOLS

Alexandra ARENDÁŠOVÁ, Andrea KREHLÍKOVÁ

Autori: Ing. Alexandra Arendášová, Ing. Andrea Krehlíková

Pracovisko: Katedra inžinierskej pedagogiky a psychológie, Materiálovotechnologická fakulta STU

Adresa: Laurinská 14, 811 01 Bratislava, Slovensko

Tel.: 00421 254431730, Fax: 00421 2 54431730

Abstract

Príspevok prezentuje čiastkové výsledky riešenia projektu VEGA č.1/2533/05 „Kľúčové kompetencie študentov technických študijných odborov v národnom a európskom kontexte“, ktorý v rokoch 2005 – 2007 riešime na Katedre inžinierskej pedagogiky a psychológie. Čiastkovým cieľom výskumnej úlohy VEGA bolo zisťovanie požiadaviek zamestnávateľov domácich a zahraničných podnikov a firiem na absolventov technických škôl.

This article is about partical results of the project VEGA 1/2533/05 „Key competencies of students technical study branch in national and european context“, which we have carry out at the Department of Engineering Pedagogy and Psychology since 2005 to 2007. Partical aim of research target VEGA was finding requirements of employes domestic and foreign firms for graduates technical schools.

Key words

kompetencia kľúčová, zamestnanec, zamestnávateľ, agentúra pracovná, absolvent, technik

key competence, employee, employer, work agency, graduate, technician,

Úvod

O štúdium na školách technického zamerania je stále rastúci záujem. Vysoká škola technického zamerania by mala pripraviť študenta predovšetkým na využívanie a tvorbu poznatkov s cieľom nadobudnutia ucelenej sústavy vedomostí, zručností a návykov v poznávacom procese a ich aplikácie v tvorivostnej sfére a produkcii nových poznatkov v oblastiach technickej činnosti. Už počas štúdia sa môže študent zúčastniť medzinárodných

študijných programov (Socrates, Erasmus), prostredníctvom ktorých mu škola umožní získať kľúčové kompetencie, ktoré prispievajú ku kvalitnej predpríprave vstupu do pracovného pomeru. Lepšie si osvojí cudzí jazyk, nadobudne skúsenosti s riadením organizácie a naučí sa pracovať v tíme. Po absolvovaní odborných tréningov a účasti na projektoch získa odborné zručnosti. V novom prostredí lepšie spozná svoje silné a slabé stránky a nadobudne nové kontakty a priateľov po celom svete. Od súčasného absolventa technických odborov univerzitného štúdia vyžaduje trh práce množstvo kľúčových kompetencií, ktoré sme sa pokúsili nájsť a identifikovať prostredníctvom zamestnávateľských agentúr a internetových stránok ponúkajúcich prácu pre absolventa technickej školy.

Požiadavky zamestnávateľov domácich podnikov a firiem sme zisťovali analýzou týchto internetových stránok ponúkajúcich prácu: www.profesia.sk, www.kariera.zoznam.sk, www.eures.sk, www.grafton.sk, www.mojapraca.sk, www.trhprace.sk, [www.trenkwaldner](http://www.trenkwaldner.com), www.hill.sk.

Svoju pozornosť sme sústredili na pracovné pozície vyžadujúce vysokoškolské vzdelanie technického zamerania - technický zvarač, projektový manažér v strojárstve, strojní inžinier, technický pracovník, servisný technik, vedúci technológ. Vo všetkých inzerátoch ponúkajúcich prácu boli najčastejšie požadované najmä tieto kľúčové kompetencie: **prax, cudzí jazyk, dobrá znalosť PC, vodičský preukaz**. Po analýze 8 internetových stránok a nimi ponúkaných pracovných príležitostí môžeme konštatovať, že okrem uvedených kľúčových kompetencií slovenský trh práce žiada od súčasného absolventa technických odborov aj tieto:

- organizačné schopnosti,
- znalosti z metodiky riadenia projektov,
- schopnosť riadiť menší kolektív,
- zodpovednosť,
- komunikatívnosť,
- kooperácia,
- odolnosť voči stresovým situáciám,
- lojalita,
- štátna skúška zo zvarovania,
- bezúhonnosť,
- manuálna zručnosť,
- ochota učiť sa,
- schopnosť zaučiť sa,
- mobilita,
- spoľahlivosť,
- flexibilita,
- vysoká pracovné nasadenie.

Najfrekvencovanejšie boli požiadavky inzerovaných ponúk na schopnosť uchádzača komunikovať a kooperovať. Treťou často požadovanou kompetenciou bola zodpovednosť. Zaujímavé je, že schopnosť učiť sa, flexibilita a spoľahlivosť patrili k menej žiadaným kompetenciám. Uvedenými kompetenciami by mal každý disponovať a vedieť ich uplatňovať nielen v zamestnaní, ale aj v bežnom živote. Slovenskí zamestnávatelia nekladú dôraz na schopnosť učiť sa, ktorá je však z pohľadu požadovaného celoživotného vzdelávania veľmi

významná. Súčasne to znamená učiť sa učiť, aby bol každý potenciálny uchádzač o prácu schopný využívať vzdelávacie príležitosti po celý život.

Požiadavky zahraničných podnikov a firiem sme zisťovali porovnávacou analýzou piatich nemecky hovoriacich internetových stránok ponúkajúcich prácu (www.stellenanzeigen.de, www.filemaker.de, www.jobs.de, www.monster.de, www.joboter.de). Najčastejšie požadovanými kompetenciami, ktorými by mal absolvent disponovať, ak sa uchádza o ponúkanú prácu v oblasti techniky boli tieto:

- analytické a organizačné schopnosti,
- kooperácia,
- komunikácia,
- vysoké pracovné nasadenie,
- prax, skúsenosti v priemysle technických produktov,
- obchodné zručnosti.

Zamestnávateľia v nemecky hovoriacich krajinách vyjadrujú požiadavky na zamestnanca jednoznačnejšie a vyhranenejšie a preto je ich počet v pracovných ponukách užší.

Požiadavky zamestnávateľov anglicky hovoriacich krajín sme zisťovali z týchto šiestich anglických internetových stránok ponúkajúcich prácu:

www.monster.com, www.ukwebstart.com, www.jobs.nytimes.com, www.hotjobs.yahoo.com, www.careerbuilder.com, www.ajcjobs.com

K najčastejšie sa vyskytujúcim požiadavkám patrili tieto:

- schopnosť kreatívne, technicky a logicky navrhovať špecifiká pre rozvoj danej technickej oblasti v ktorej pôsobí,
- odbornosť v danej oblasti,
- schopnosť analyzovať daný problém a určovať priority,
- tímovo pracovať.

Jednou z možností akou zistiť, čo aktuálne žiadajú firmy pôsobiace na slovenskom trhu práce, vzhľadom na rýchlo sa meniacu ekonomickú situáciu na Slovensku a prichádzajúcich zahraničných investorov je podujatie Náhodné dni kariéry. Práve na takýchto podujatiach môže každý získať prehľad o pracovných možnostiach.

Tento rok sa tohto podujatia zúčastnilo 33 firiem, 14 z nich ponúkalo pracovné pozície pre absolventov technickej školy. K firmám, ktoré vyžadovali práve technické vzdelanie patrili tieto: Ahold Retail Slovakia, Coca-Cola, Beverages Slovakia, Delta E.S., Eurotel Bratislava, Henkel Slovensko, KPMG Slovensko, Kraft Foods Slovakia, Montex, Orange Slovensko, PosAm, PricewaterhouseCoopers, Samsung Electronics Slovakia, Slovak Telecom, Slovnaft.

Požadované požiadavky na absolventa technickej školy boli tieto:

- flexibilita,
- kooperácia,
- orientácia na zákazníka,
- AJ, NJ,
- odborná prax,
- kreatívne a inovatívne myslenie,
- pozitívny prístup k zmenám,
- vytrvalosť,
- komunikatívnosť,

- proaktívny prístup,
- ochota a schopnosť učiť sa,
- analytické a logické myslenie,
- samostatnosť,
- zodpovednosť,
- schopnosť pracovať v tíme aj nezávisle,
- ambicióznosť,
- rozhodnosť,
- vnútorná motivácia,
- prezentačné schopnosti,
- schopnosť odolávať stresu,
- schopnosť tvrdo pracovať,
- rýchlo vstrebávať a aplikovať nové poznatky.

Jednotlivé požiadavky nie sú usporiadané hierarchicky, čo znamená, že napr. flexibilita, nie je dôležitejšia ako komunikatívnosť.

Záver

Ak chceme vybudovať modernú, vzdelanú a prosperujúcu spoločnosť, mali by sme do nej investovať. V procese vzdelávania sa musíme zamerať predovšetkým na kľúčové kompetencie, pretože dnešný absolvent technickej školy by mal disponovať množstvom kompetencií. Kľúčové kompetencie, ktoré zahŕňajú komplex profesijných spôsobilostí a ďalších charakteristík osobnosti, musí neustále rozvíjať, vzhľadom k tomu, že na Slovensku sa s prichádzajúcimi zahraničnými ponukami práce vytvárajú atraktívne podmienky pre mladých ľudí.

Zoznam bibliografických odkazov:

- [1] KUNDRÁTOVÁ, M. a kol. Projekt VEGA č. 1/2533/05 *Kľúčové kompetencie študentov technických študijných odborov v národnom a európskom kontexte*. KIPP MfF, 2005.